

ටෙක්ටයිට් පාෂාණවල අහිරහස

මිනිසා හැම විට ම තම දෙපයට පැහෙන මහ පොළොව සැඳි ඇති මුලද්‍රව්‍ය පාෂාණ, ගල් වැලි ආදිය ගැන කුහලක් දැක්වී ය. ඇතැම් පාෂාණවල භෞතික වටිනාකමට වැඩි යමක් ඇතැ යි සිතන්නටත් විය. කෙසේ වෙතත් ඒ අතරින් සියවස් ගණනාවක් තිස්සේ මිනිසාගේ මොළයට වැදුන එක් පාෂාණ විශේෂයක් විය. ඒ ටෙක්ටයිට් ය. මේ පිළිබඳ හැදෑරූ අය තව තවත් පුදුමයට පත් කරමින් ඒ පාෂාණ විශේෂය පෘථිවියේ ඇති කිසිම පාෂාණ විශේෂයකට නැකම් නොකියන බව හෙළි විය.

ඇපලෝ අඟවකාශගාමීන් විසින් සඳ කඳුවලින් ගෙනෙන ලද පාෂාණ අතර විද්‍යාඥයන් මවිත කළ එක් පාෂාණ විශේෂයක් විය.

ඒ. කුඩා පාෂාණ කැබලිවලට සමාන පාෂාණ විශේෂයක් අපේ පෘථිවියෙහි ද ඇති බව පෙනී ගිය නිසා ය. ඒවා වසර 200 ක් තිස්සේ විද්‍යාඥයන්ට ගැටලුවක්ව තිබූ ටෙක්ටයිට් ය.

ඒ අනුව කළ යොකා ගැනීම්වලින්, විශේෂයෙන් ම ඕස්ට්‍රේලියාවේ දී හමු වූ ටෙක්ටයිට් පාෂාණ හඳුන් මෙහි ගොනා ඒවාට සමාන බව හෙළි විය.

මේ පාෂාණ විශේෂය කුඩා එතෙත් විනිවිද පෙනෙන දීප්තිකින් යුතු විය. ඒවා තවත් ඇතනම් යොකා ගෙන එන ලෙස බිචුනට උපදෙස් දෙනු ලැබී ය

ටෙක්ටයිට් දීප්තිමත් පාෂාණ විශේෂයක් විය. උණු වී ගල වීමට ලක්වූ ඒවා ඇතැම්විට දොඩම් ගෙඩියක් තරම් විශාල වූ අතර බොහෝ කලක් තිස්සේ නොවිඳුණු අහිරහසක් විය.

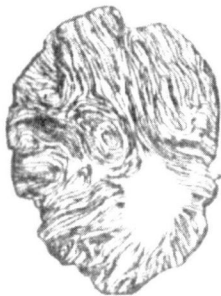
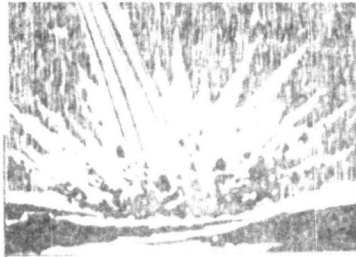

කැලිෆෝනියා සරසවියේ විද්‍යාඥයන් විසින් දකුණු ඕස්ට්‍රේලියාවේ දී අලුතින් ම යොකා ගනු ලැබූ ඒවායින් මේ ටෙක්ටයිට් සනීභවනීය වූ එන්දු පාෂාණ බවට ඇති න්‍යාය සනාථ කිරීමට උපකාරී වී තිබේ.

ඒවා හමු වී ඇත්තේ ලොව ඉතා ඉහළ ප්‍රදේශ කීපයක පමණ ය. ඒ අතරින් ඕස්ට්‍රේලියාවේ ඒවා ඉතිරිව ඇත. මෑතක දී යොකා ගත් ඒවා අතර වඩාත් ඉපැරණි මෙන් ම අලුත් ටෙක්ටයිට් ද වේ.

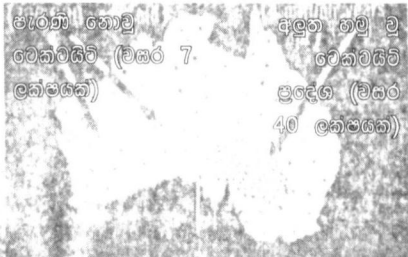
ටෙක්ටොනික් විශ්ලේෂණයේ දී ඒවා අඩු තරමින් සෙන්ටිමීටර් 2500 කට වැඩි උෂ්ණත්වයකට පත් වී ඉතා ඉක්මනින් සිසිල් වන්නට ඇතැ යි සොයා ගෙන තිබේ.

මෙවැනිවන ස්වභාවිකව මිනිමත සිදු විය හැකිවන තෙක් උෂ්ණත්වයකට පත්වී විසිරී යන ලෝහීය බවට පත්වූ පාෂාණ සිසිල් වීමෙන් යැයි බොහෝ විද්‍යාඥයන්ගේ නිගමනය යි.

ඕස්ට්‍රේලියානු ටෙක්ටොනික්වල හැඩයේ ද සුවිශේෂ බවක් ඇත. ඒවා වායුගෝලයට ඇතුළු වෙද්දී දෙවන වරටත් උණු වී එක්වර ම සිසිල් වී ඝනීභවනය වීමෙන් සැදෙන්නට ඇතැයි විශ්වාස කෙරේ.

මේ න්‍යායට අනුව මේවා තිබිය හැකිවන උෂ්ණත්වයක් වැඩුණු ආචාරයක් අසල පමණි. ඇමරිකාවේ ඇරිසෝනා ප්‍රාන්තයේ ඇති ආචාරයට සමාන ආචාර බොහෝ තැන්වල තිබෙනු දැකිය හැකි ය.

පැරණි නොවූ ලෙක්ටොනික් (වයස 7. ලක්ෂයක) අලුත් හමු වූ ටෙක්ටොනික් ප්‍රදේශ (වයස 40 ලක්ෂයක)

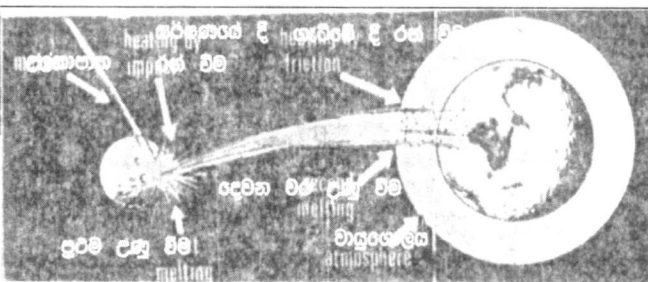
කෙසේ වෙතත් ඕස්ට්‍රේලියාවේ ඒ තැන්වලට නිසි ආචාර හමු නොවේ. ඒ නිසා මේ ටෙක්ටොනික් සුවිශේෂ ඒවා වෙයි. ඒවා වායුගෝලය තුළට යළි කුඩා උෂ්ණ ලෙස පිවිසිය යැයි සැලකේ.

නාසා ආයතනයේ ආචාරය බිත් වැජඹුණ ගේ විශ්වාසය වූයේ ටෙක්ටොනික් ඇති වන්නේ හඳ මත පතිත වන උෂ්ණත්වය වරක් උණු වීමට ලක් වීමෙනි. මෙයේ හඳ මත හැපීමේදී හඳේ දුබල ගුරුත්වාකර්ෂණයෙන් මිදී ඉවතට විසි වන කැබලි පෘථිවියේ ආකර්ෂණයට ලක්වීමෙන් ඒ දෙකට ඇදී අවුත් එහි වායුගෝලයට ඇතුළු කිරීමේ දී යළි උණු වී සිසිල් වීමෙන් ඒවා සැදෙන්නට ඇත.

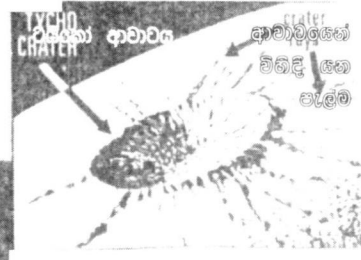

මේ උෂ්ණත්වය පතිත වීමේ දී විසිරී යන ඒවා ලෙස සැලකිය නොහැකි ය. එසේ නම් ඒවා එන්නට ඇත්තේ කොහෙන් ද? වඩාත් පිළිගත හැකි නිගමනය හඳුන් බවයි.

ඕස්ට්‍රේලියාවේ ටෙක්ටොනික් පාෂාණ වැඩුණු තැන් අනුව ඒවා පෘථිවිය කරා ඒමේ දී කැබලි විහිදී ගිය අන්දම නිරූපණ කිරීමට ආචාරය වැජඹුණ පරිගණක භාවිතයෙන් ප්‍රකෘතිවේදයන් දහස් ගණනක් යොදා ගත්තේ ය.

හඳ මතට බැසීමේ දී එම ස්ථාන තෝරා ගැනීමට එක් හේතුවක් වූයේ මේ අනුව කළ විමර්ශනයන් ය. එහි ඇති කුඩා ආචාර පෙළක් නිසා එම අවස්ථාවක දී මෙවැනි විසිරී යාම් සිදු වන්නට ඇත.

හඳ මත ඇති ලෝකප්‍රකට ටයිටකෝ අචාරයේ ලකුණු පිරික්සා බලා ඕස්ට්‍රේලියාවට වැඩුණු ටෙක්ටොනික් ඒ ආචාරය තැනුණ උෂ්ණත්වය වැදීමේ දී විසි වී ගිය ඒවා ලෙස බහු විසින් සොයා ගෙන ඇත.

මේ අනුව සඳහාමත් වියත් ගෙන එන ලද මේ දීප්තිමත් පාෂාණ කැබලි මගින් අවසාන වශයෙන් හා තීරණාත්මකව ඕස්ට්‍රේලියාවේ දී හමු වූ ටෙක්ටොනික්වල අභිරහස හෙළිදරව් කර ගත හැකි විය.